

PORESKA PRAKSA

ZA JUN 2018. GODINE

Mišljenja

PDV	2
Porez na dohodak fizičkih lica	7
Porez na dobit pravnih lica.....	9
Ostalo (drugi propisi).....	11

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Primjena 0% PDV, u situaciji kada investitor uvozi i koristi opremu za gradnju i opremanje energetskog objekta za proizvodnju električne energije instalisane snage veće od 10 MW, čija investiciona vrijednost prelazi 500.000,00€, i koristi uslove plaćanja lizinga za tu opremu

Broj: 03/2-11681/2-18
Podgorica, 18.jun 2018.godine

Odredbama člana 25 stav 1 tačka 10a Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl.list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Sl.list CG", br.16/07 ...50/17) propisano je da se PDV plaća po stopi od 0 % (nulta stopa) na isporuku proizvoda i usluga za gradnju i opremanje energetskog objekta za proizvodnju električne energije instalisane snage veće od 10 MW, čija investiciona vrijednost prelazi 500.000,00€. Bliži način ostvarivanja prava investitora na oslobođenje od plaćanja PDV iz člana 25 stav 1 tačka 10a Zakona uređen je Pravilnikom o postupku oslobađanja od plaćanja poreza na dodatu vrijednost investitora i isporuku određenih proizvoda i usluga ("Sl.list CG",br.17/15 i 68/15).

Iz navoda Vašeg dopisa proizilazi da je investitor prilikom uvoza opreme koristio kontrolne markice i ostvario pravo da PDV plaća po stopu od 0%, te da je nakon toga opremu (koju je uvezao bez plaćanja PDV) prodao lizing kući. Lizing kuća je tu istu opremu po ugovoru o lizingu prodala investitoru (faktura pored predmeta lizinga treba da sadrži obračun kamate, troškove obrade ugovora i naknade za upis u registar lizinga). Postavlja se pitanje obaveze obračunavanja i plaćanja PDV-a na promet opreme, kako investitora kao uvoznika, tako i lizing kuće kao davaoca lizinga, odnosno investitora kao primaoca lizinga, sa aspekta prava na oslobađanje od plaćanja PDV-a (primjena nulte stope) i prava na upotrebu kontrolnih markica, kako za isporuku predmeta lizinga (opreme), tako i za troškove obrade ugovora i naknade za upis u registar lizinga. Kako odredbama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, odnosno odredbama Pravilnika o postupku oslobađanja od plaćanja poreza na dodatu vrijednost investitora i isporuku određenih proizvoda i usluga, ova situacija nije predviđena, odnosno regulisana, preporučujemo da se po ovom pitanju obratite Ministarstvu finansija CG, kao donosiocu Pravilnika.

Usluge putničkih agencija (izdavanje računa, poreska osnovica i poreska obaveza)

Broj: 03/2-10559/2-18
Podgorica, 20. jun 2018. godine

Prema članu 44 stav 1 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, ... 50/17) putnička agencija i organizator putovanja koja radi u svoje ime, a tom prilikom koristi proizvode i usluge drugih poreskih obveznika može obračunavati i plaćati PDV u skladu sa ovim članom.

Odredbama člana 44 stav 2 zakona je propisano da se sve usluge koje putnička agencija izvrši u vezi sa putovanjem (smještaj, prevoz, renta car, i dr.) smatraju se jednom uslugom putničke agencije putniku.

Obavljena usluga se oporezuje u skladu sa članom 44 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost prema sjedištu putničke agencije od iznosa koji predstavlja razliku između cjelokupnog iznosa koji plaća putnik, u koji nije uključen PDV i stvarnih troškova putničke agencije za nabavke i usluge, koji realizuju drugi poreski obveznici, ako je neposredni korisnik tih usluga putnik.

Putnička agencija, prema članu 44 stav 5 Zakona o porezu na promet proizvoda nema pravo na odbitak PDV koji zaračunavaju drugi poreski obveznici prilikom prometa proizvoda, odnosno usluga izvršenih neposredno putniku, odnosno kupcima.

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. U opisanom primjeru turistička agencija će izdati račun klijentu, sa iznosom paket aranžmana, bez posebnog iskazivanja obračunatog PDV, s pozivom da se ovaj promet oporezuje u skladu sa članom 44 Zakona o PDV.

Napominjemo, da se odredbe ovog člana ne primjenjuju kada su u pitanju poreski obveznici/turističke agencije koje rade kao posrednici i podnose obračun u skladu sa članom 20 stav 8 tačka 2) ovog zakona.

Naplaćeni iznosi na ime rezervacije noćenja (kada nije izvršena usluga smještaja)

Broj: 03/1-10563/2-18

Podgorica, 19. jun 2018. godine

Član 3 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) propisuje da je predmet oporezivanja PDV promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Bitno obilježje oporezive isporuke, prema članu 2 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08, ... 84/17) je da je promet proizvoda i usluga obavljen u zemlji uz naknadu koji u okviru obavljanja svoje djelatnosti izvrši poreski obveznik radi ostvarivanja prihoda, uvoz proizvoda, kao i upotreba proizvoda i usluga u neposlovne svrhe, ako su ispunjeni ostali Zakonom propisani uslovi.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da se iznos novčanih plaćanja na ime rezervacije smještaja koji poreski obveznik-hotel ima pravo da zadrži, ne smatra isporukom koja podliježe oporezivanju već predstavlja odštetu i to samo u slučaju kada su ugovorne strane (naručilac i izvršilac) na osnovu zakona ili ugovora o izvršenju posla odgovorne za nastalu štetu, pa tu štetu nadoknađuju ili otklanjaju zadržavanjem uplaćenih sredstava.

Ovaj prihod primalac ne evidentira kroz poresku prijavu PDV.

Naplaćeni prihod od rezervacije smještaja se može knjigovodstveno evidentirati na jedan od dva sintetička konta (430- depoziti, kaucije ili 491- obračunati prihod budućeg perioda). Kada se ostvari promet, izvrši isporuka proizvoda, odnosno usluga, nastali promet se evidentira preko

poreske registar kase, priznaje se prihod od prodaje a knjiženjem se ukidaju vremenska razgraničenja ili račun depozita, avansi. Ukoliko se naplaćeni vaučer ne realizuje ovaj prihod se knjiži kao vanredni prihod, a ne prihod od prodaje i ne vrši se obračun PDV, s obzirom da nije izvršen promet proizvoda i usluga.

Poreski obveznik ima obavezu da vodi uredno svoju poslovnu evidenciju i da zbog tačnosti obračuna poreske obaveze omogući Poreskom organu uvid u evidenciju o ostvarenom prometu proizvoda i usluga.

Evidentiranje prometa i poreska registar kasa

Broj: 03/2-10559/2-18

Podgorica, 20. jun 2018. godine

Poreski obveznik je u skladu sa članom 32 stav 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...50/17) dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase i izda fiskalni račun.

Uredbom o poreskoj registar kasi ("Sl. list Crne Gore", br. 31/14 od 24.07.2014) uređuje se upotreba poreske registar kase i način evidentiranja prometa proizvoda, odnosno usluga preko poreske kase.

Prema tome, poreski obveznik ima obavezu da svaki ostvoreni gotovinski promet evidentira preko poreske registar kase i da za ostvoreni promet proizvoda kupcu izda fiskalni račun, bez obzira da li taj proizvod prodaje kupcu koji je fizičko lice ili pravno lice.

Lice koje nije PDV obveznik, ima obavezu da svaki ostvoreni gotovinski promet evidentira preko poreske registar kase ili putem posebnih računa, prethodno ovjerenih od strane nadležnog poreskog organa, i da za ostvoreni promet proizvoda kupcu izda račun, shodno članu 73a Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08, ... 84/17). U računu se obavezno naglašava da njegov izdavalac nije u sistemu PDV (obrazac blok računa sadrži naznaku da se radi o licu koji nije PDV obveznik). Kopije pomenutih računa predstavljaju knjigovodstveni dokumenat za vođenje poslovne evidencije o ostvarenom prometu, dok preduzetnici vode i Knjigu prometa.

Davanje proizvoda u reklamne svrhe u manjim količinama, pravo na odbitak ulaznog PDV

Broj: 03/2-10560/2-18

Podgorica, 20. jun 2018. godine

Odredbama člana 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 40/11 ... 050/17) je propisano da poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno.

Prema članu 94 stav 1 tačka 3 Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u ("Službeni list RCG", br.65/02, ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08, ... 84/17) pravo na odbitak pretporeza imaju poreski obveznici koji obavljaju oporezive isporuke proizvoda i usluga i isporuke za koje je Zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza, i kada za primljene proizvode ili usluge nije isključeno pravo na odbitak pretporeza, u skladu sa članom 37 Zakona.

U skladu sa članom 37 stav 1 tačka 2 Zakona o PDV, poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od izdataka za reprezentaciju.

Prema tome, u skladu sa opisanim primjerom u dopisu, poreski obveznik nema pravo odbitka ulaznog PDV plaćenog kod uvoza proizvoda u Crnu Goru, koji su namijenjeni za reklamne svrhe i promociju proizvoda, a koji se u računovodstvo poreskog obveznika vode kao troškovi reprezentacije.

Takođe smo mišljenja, da se ne smatra prometom proizvoda, besplatno davanje poslovnih uzoraka u razumnim (realnim) količinama kupcima ili budućim kupcima, ako ih ne daju na prodaju, odnosno ukoliko su proizvodi u takvom obliku da ih nije moguće prodavati i ukoliko se daju na poklon licima, u količini, čija pojedinačna vrijednost bez PDV ne prelazi 30 €, shodno članu 5 stav 2 Zakona o PDV i članu 20 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Obaveze fizičkih lica kao PDV obveznika u pogledu vođenja poslovnih knjiga i poslovne evidencije

Broj: 03/2- 10644/2-18

Podgorica, 22. jun 2018. godine

Sa stanovišta člana 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) predmet oporezivanja PDV je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema odredbi člana 13 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost poreski obveznik je lice koje obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, proizvodnu, trgovinsku, uslužnu i profesionalnu djelatnost.

Svojstvo poreskog obveznika se stiče danom koji poreski organ utvrdi u rješenju o registraciji za PDV, koje izdaje u roku od sedam dana od prijema prijave. Članom 55 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano da je poreski obveznik dužan da obavijesti poreski organ o početku, izmjeni i prestanku obavljanja djelatnosti za koju je obavezan da obračunava i plaća PDV, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Prema tome, fizičko lice kao PDV obveznik ima obavezu da od dana registracije koji mu je naveden u rješenju, vodi knjigovodstvenu evidenciju (knjiga izdatih računa obrazac I-RAC; knjiga primljenih računa obrazac U-RAC), ima obavezu da kod prometa proizvoda i usluga izda račun u skladu sa članom 31 stav 1 zakona, odnosno da na računu obračuna i iskaže PDV po važećoj stopi, podnosi mjesečne prijave (obrazac „PDV-PP”), na osnovu koje utvrđuje i plaća poresku obavezu, na osnovu knjigovodstvene evidencije, za taj obračunski period do 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec. Prijave se mogu podnijeti u papirnoj formi i elektronski (kancelarija za podršku tel:020 448-223).

Kod PDV se registruje lice (pravno ili fizičko lice) za PDV, a ne djelatnost. Što znači da ukoliko lice PDV obveznik kao fizičko lice obavlja više poslovnih djelatnosti (npr:gradnja nepokretnosti za tržište i izdavanjem nepokretnosti u zakup i dr.) u tom slučaju on obavlja oporezivi promet proizvoda i usluga i ima obavezu da na fakturi koju izdaje kupcu ili zakupcu obračuna PDV na osnovicu koju čini vrijednost naplaćene naknade od prodaje nepokretnosti ili bruto vrijednost zakupnine.

Opšti princip kod PDV je da PDV obveznik ima pravo ulaznog PDV po računima drugog poreskog obveznika, ukoliko su izdati na njegovo ime kao primaoca, ukoliko mu služe za obavljanje oporezive djelatnosti i ukoliko za tu djelatnost nije isključeno pravo odbitka ulaznog PDV, u skladu sa članom 37 Zakona o PDV, ukoliko su računi izdati u skladu sa članom 31 stav 2 Zakona. Žiro račun preko koga fizičko lice vrši plaćanje kod poslovne banke, dužan je prijaviti Poreskoj upravi kao registracioni podatak.

Nisu sva fizička lica kao PDV obveznici u obavezi da vode poslovne knjige i sastavljaju finansijske iskaze u skladu sa zakonom koji uređuje računovodstvo, već tu obavezu imaju lica koja su registrovana za obavljanje samostalne djelatnosti kod CRPS (preduzetnici) koja porez plaćaju po stvarnom dohotku (izuzev poreskih obveznika koji porez plaćaju u paušalnom iznosu) i fizička lica upisana u neki drugi poslovni registar (advokati, notari, izvršitelji).

Prema članu 43 stav (4) Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01,... 40/07 i "Službeni list CG", br.86/09, ... 83/16) godišnju poresku prijavu prijavu "obrazac GPP-FL", su u obavezi da podnose poreski obveznici koji ostvaruju prihod:

- 1) od samostalne djelatnosti za koju se plaća porez po stvarnom dohotku;
- 2) od imovine i imovinskih prava;
- 3) od kapitalnih dobitaka;
- 4) iz inostranstva;

5) po osnovu ličnih primanja ostvarenih kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca primanja, a čiji je ukupan mjesečni bruto iznos iznad prosječne zarade.

Dakle, registracija za PDV ne znači i sticanje statusa preduzetnika.

Npr: Fizičko lice kao PDV obveznik koji ostvaruje prihod od izdavanja nepokretnosti u zakup, prihod od smještaja gostiju u ugostiteljskim objektima (sobama, apartmanima, kućama i sl.) ima obavezu da vodi knjigovodstvenu evidenciju za PDV i da podnosi godišnju prijavu "obrazac GPP-FL" poreskom organu, do 30. aprila tekuće godine, za prethodnu poslovnu godinu. Fizičko lice kao preduzetnik (CRPS) po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti ima obavezu da kao PDV obveznik vodi knjigovodstvenu evidenciju za PDV, vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa računovodstvenim pravilima i podnosi godišnju prijavu "obrazac GPP-FL" poreskom organu, sa podnošenjem prijave plaća poresku obavezu.

Fizička lica –PDV obveznici koji ostvaruju prihode od povremene samostalne djelatnosti (konsultanske usluge, savjetodavne, prevodilačke i dr.) za koje je predviđeno plaćanje poreza po odbitku od strane isplatioca prihoda, imaju obavezu vođenja PDV knjigovodstva, a nemaju obavezu podnošenja godišnje prijave.

Greška kod evidentiranja prometa

Broj: 03/1-11189/2-18

Podgorica, 29.jun 2018.godine

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 50/17) propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni

promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokument koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Takođe, poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase.

Poreski obveznik ima obavezu da u svom knjigovodstvu obezbijedi, sve potrebne podatke za pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV, odnosno da vode evidenciju o prometu proizvoda i usluga i da o tome prometu obezbijede podatke koji omogućavaju kontrolu obračuna i plaćanja PDV. U konkretnom primjeru koji navodite u dopisu, ukoliko je došlo do greške kod evidentiranja preometa preko poreske registar kase, poreski obveznik je dužan da u svojoj poslovnoj evidenciji čuva dokumenta i da ih da kontroli na uvid, kao dokaz da je kod evidentiranja prometa došlo do greške.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Evidencija i izvještavanje o obračunu i plaćanju poreza na dohodak i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za lica koja ostvaruje subvencije u skladu sa propisom Vlade Crne Gore.

Broj: 03/2-9725/2-18

Podgorica, 01.jun 2018.godine

Poslodavac, u skladu sa Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl.list CG"br.76/10...50/17), obračun i plaćanje po osnovu zarade novozaposlenih lica, iskazuje u Izvještaju o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (IOPPD) pod šifrom 042 iz Šifrnika osnova za obračun -Određene kategorije novozaposlenih lica za koje poslodavac ostvaruje subvencije u skladu sa propisom Vlade Crne Gore.

Ako poslodavac, u skladu sa propisima o radu, novozaposlenom licu isplaćuje naknadu zarade, te u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, odnosno u skladu sa propisima o socijalnoj i dječjoj zaštiti ostvaruje pravo refundacije naknade zarade (za vrijeme privremene spriječenosti za rad-bolovanje do 60 dana, za vrijeme privremene spriječenosti za rad-bolovanje preko 60 dana, za vrijeme trudničkog, odnosno porodiljskog odsustva), obračun i plaćanje po osnovu naknade zarade iskazuje u Izvještaju o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (IOPPD) pod šifrom 085 iz Šifrnika osnova za obračun- Naknada zarade za određene kategorije novozaposlenih lica za koje poslodavac ostvaruje subvencije, u skladu sa propisom Vlade Crne Gore.

Ukoliko je uplata stanarine utvrđena ugovorom o radu zaključenim sa tim zaposlenim u tom slučaju se i taj iznos uračunava u zaradu i podliježe plaćanju poreza i doprinosa i na teret zaposlenog i na teret poslodavca. Ukoliko plaćanje stanarine nije određeno ugovorom o radu onda se obračunava samo porez na dohodak fizičkih lica.

Broj: 03/2-11843/2-18

Podgorica, 20. jun 2018. godine

Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl.list CG", br. 13/07... 22/17) u članu 3a propisao je da je osnovica za obračun i plaćanje doprinosa bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica. Ukoliko je uplata stanarine za smještaj utvrđena ugovorom o radu zaključenim sa tim zaposlenim u tom slučaju se i taj iznos uračunava u zaradu i podliježe plaćanju poreza i doprinosa i na teret zaposlenog i na teret poslodavca. Ukoliko plaćanje stanarine nije određeno ugovorom o radu onda se obračunava samo porez na dohodak fizičkih lica.

Naime, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG“, br.65/01...04/07 i „Sl.list CG“, br.86/09 ... 83/16) u članu 14 stav 4 propisao je da se ličnim primanjima smatraju i pružanja pogodnosti zaposlenima, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Pružanjem pogodnosti se smatra i plaćanje smještaja, odnosno stanarine zaposlenima. I ovaj oblik ličnih primanja podliježe obračunu i plaćanju poreza na dohodak fizičkih lica po važećim stopama. Oporezivi dohodak od prihoda po osnovu ličnih primanja predstavlja iznos bruto primanja. Obračunati i plaćeni porez se unosi u IOPPD pod šifrom 081. Shodno članu 18a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje na pogodnosti se ne obračunavaju doprinosi pod uslovom da iste nijesu kompenzacija za neisplaćenu zaradu ili dio zarade.

Poreski aspekt ugovora o djelu i ugovora u radu

Broj: 03/2- 10850/2-18

Podgorica, 27. jun 2018. godine

Ugovorom o djelu poslenik (izvršilac) se obavezuje da obavi određeni posao (fizički ili intelektualni), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Poslenik je dužan da izvrši djelo kako je ugovoreno i po pravilima posla, a naručilac je dužan da mu isplati naknadu koja se određuje ugovorom, ako nije određena obaveznom tarifom ili kojim drugim obaveznim aktom. Ovo određenje, kao i ostali pravni aspekti ugovora o djelu propisani su članovima 669-698 Zakona o obligacionim odnosima (Sl.list CG, br.47/08, 04/11 i 22/17). Dakle, ugovor o djelu je obligacioni odnos, a ne odnos između poslodavca i zaposlenog, što bitno razdvaja ovu vrstu ugovora od ugovora o radu.

Članom 48 stav 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09, ... 83/16) je propisano da porez na prihod ostvaren od drugih samostalnih djelatnosti koje nijesu osnovna djelatnost poreskog obveznika, a povremeno se obavljaju radi ostvarivanja prihoda, obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik) pri svakoj isplati po stopi od 9% na poresku osnovicu, koja predstavlja razliku između ugovorene bruto naknade i standardnih rashoda u iznosu od 30%. Kod ovih isplata doprinosi se obračunavaju ukoliko fizičko lice nije osigurano po drugom osnovu.

Cijeneći navedeno i odredbe Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, mišljenja smo da je isplatilac prihoda u obavezi da prilikom isplate ovih prihoda obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9% i prirez porezu na dohodak.

Pošto su strane u obligacionim odnosima slobodne, u granicama prinudnih propisa i morala društva, da svoje odnose urede po svojoj volji, ukoliko bi, shodno ugovoru, bile izvršene i isplate dnevnica za službena putovanja, za taj iznos bi se morala uvećati ugovorena neto naknada. Prema tome, mišljenja smo da NVO kao isplatilac prihoda može angažovanom licu po osnovu ugovora o djelu isplatiti dnevnicu za službeno putovanje u inostranstvo, ali isplata ovog iznosa uvećava ugovorenu neto naknadu jer se i to smatra dijelom naknade i podliježe oporezivanju. Kada je u pitanju radni odnos, isplate dnevnica za službena putovanja zaposlenih ne podliježu oporezivanju do iznosa utvrđenog propisom Vlade Crne Gore.

POREZ NA DOBIT

Primjena odredbi ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na nacionalno zakonodavstvo ima primat

Broj: 03/2-10561/2-18

Podgorica, 20. jun 2018. godine

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, ... 55/16) propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9% na prihode isplaćene po osnovu: kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu, ukoliko to nije drugačije propisano ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (član 29a zakona).

Obveznik poreza po odbitku dužan je da nadležnom poreskom organu podnese izvještaj o uplaćenom porezu po odbitku, a koji se podnosi do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu "obrazac IOPPO", koji možete naći na sajtu Poreske uprave (www.poreskauprava.gov.me biblioteka/pravilnici).

Prema tome, obveznik poreza na dobit ima obavezu da obračuna i uplati porez po odbitku kod isplate prihoda po osnovu naknade za korišćenje licence nerezidentnom pravnom licu i da to evidentira i prijavi poreskom organu podnošenjem izvještaja – obrazac "IOPPO", do kraja

februara tekuće godine za prethodnu godinu. Ukoliko poreski obveznik nije podnio izvještaj u propisanom roku, može ga podnijeti nakon tog roka.

Potvrda o rezidentnosti (obrazac-PR 2) nerezidentnom pravnom licu služi kao dokaz, odnosno uslov da dokaže status rezidenta države sa kojom je Crna Gora zaključila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i da je nerezident stvarni vlasnik prihoda, odnosno da se na njega odnose odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (kada je u pitanju primjena niže stope oporezivanja prihoda od autorskih prava, nego što je stopa poreza od 9%).

Poreski aspekt prometa udjela u pravnom licu

Broj: 03/2-10646/2-18

Podgorica, 22.jun 2018. godine

U skladu sa navodima iz vašeg dopisa, samo možemo da ukažemo, da Poreska uprava ne može određivati na koji način će se ugovorni odnosi uređivati, (načelo poštovanja slobodne volje ugovornih strana), već zavisno o obavljenim transakcijama utvrđuje poresku obavezu poreskom obvezniku. Da li sticalac udjela sa kupovinom vlasništva od 10% stiće vlasništvo i na potraživanje po osnovu zajma tog istog osnivača, ili vrši otkup potraživanja ili neki drugi pravni posao sa vlasnikom društva, to je slobodna volja ugovornih strana, poreski organ u skladu sa svojim nadležnostima može samo da ukaže na poreski aspekt prometa udjela u pravnom licu, i to:

Kada je osnivač pravno lice, prihod koji to pravno lice ostvari od prodaje udjela u imovini privrednog društva, se oporezuje u skladu sa članom 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) koji propisuje da se oporezuje dobit utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom. Shodno članu 8 navedenog zakona za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se prihodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, izuzev prihoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Prema članu 21 navedenog zakona kapitalnim dobitkom smatra se prihod koji poreski obveznik ostvari prodajom, odnosno drugim prenosom uz naknadu zemljišta, građevinskih objekata, imovinskih prava, **udjela u kapitalu** i hartija od vrijednosti.

Kapitalni dobitak, odnosno kapitalni gubitak se utvrđuje na način predviđen članom 22, odnosno 23 i 24 Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Kada je osnivač fizičko lice, prihod koji to fizičko lice ostvari od prodaje udjela u imovini privrednog društva, oporezuje se u skladu sa članom 2, 4 i 12 stav 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ... 55/16).

Članom 37a stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da se kapitalnim dobitkom smatra prihod ostvaren prodajom imovine i to nepokretnosti, **udjela u pravnom licu** i hartija od vrijednosti.

Oporezivi prihod po osnovu kapitalnog dobitka predstavlja razliku između prodajne i nabavne cijene imovine iz stava 1 ovog člana.

Član 37e navedenog zakona propisuje da je kapitalni dobitak od udjela u pravnom licu razlika između prodajne i nabavne vrijednosti udjela.

Prodajna, odnosno nabavna vrijednost udjela je iznos određen u kupoprodajnom ugovoru.

Izuzetak od navedenog, prema stavu 3 istog člana zakona, nabavna vrijednost udjela stečenog osnivanjem privrednog društva je iznos osnivačkog uloga i iznos povećanja osnivačkog uloga.

Članom 43 stav 4 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da je poreski obveznik poreza na dohodak dužan da za dohodak ostvaren po osnovu kapitalnih dobitaka, nadležnom poreskom organu podnese poresku prijavu - obrazac GPP FL, do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

OSTALO (drugi propisi)

Porez na nepokretnost je u nadležnost organa lokalne uprave

Broj: 03/2-9842/2-18

Podgorica, 04.jun 2018. godine

Prema članu 2 i članu 13 Zakonu o porezu na nepokretnosti ("Sl.list RCG", br.65/01, 69/03, "Sl.list CG", br. 75/10, 09/15,44/17) porez na nepokretnosti je prihod jedinice lokalne uprave i njena je nadležnost da vrši utvrđivanje i naplatu tog poreza. Poreska uprava Crne Gore nema bilo kakve ingerencije u vezi sprovođenja ovog zakona. Prema članu 14 ovog zakona vlasnik nepokretnosti dužan je da, u roku od 30 dana, od dana sticanja nepokretnosti, nadležnom organu lokalne uprave podnese poresku prijavu za utvrđivanje poreza na nepokretnosti za tu godinu, dok je u članu 15 propisano da je Uprava za nekretnine dužna da podatke o svojini na nepokretnostima na dan 1. januara tekuće godine, koji se vode kod tog organa, nadležnom organu lokalne uprave dostavi do 31. januara tekuće godine

Dakle, Poreska uprava Crne Gore ne vrši upis, odnosno ne vodi evidenciju o nekretninama i njihovim vlasnicima. Odgovor na Vaše pitanje možete tražiti od organa za naplatu lokalnih javnih prihoda u opštini na čijoj se teritoriji nalazi predmetni stan.

Porez na promet nepokretnosti

Broj: 03/2-9724/2-18

Podgorica, 05.juna 2018.godine

Prema odredbama člana 153 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima ("Sl.list CG,br.19/09) zajednička svojina je svojina više lica na nepodijeljenoj stvari kada su njihovi udjeli određivi, ali nijesu unaprijed određeni. Saglasno odredbama člana 155 ovog Zakona, pravo zajedničke svojine na nepokretnostima upisuje se u katastar nepokretnosti na ime svih zajedničara. Zajedničari imaju pravo na diobu u skladu sa odredbama člana 158 Zakona. Međutim, zajedničari nemaju pravo fizičke diobe urbanističke parcele, s obzirom da je odredbama člana 171 Zakona propisano da urbanistička parcela, na kojoj je stambena zgrada izgrađena, predstavlja zajedničku nedjeljivu svojinu (nedjeljive stvari su stvari koje fizičkom diobom propadaju ili njeni djelovi ne zadržavaju srazmjernu vrijednost cjeline -član 24 Zakona). Prema odredbama člana 160 Zakona, na zajedničku

svojinu shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o susvojini, ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno, niti drugo proizilazi iz prirode zajedničke svojine.

Sa aspekta poreskih propisa ukazujemo da se porezom na promet nepokretnosti, oporezuje promet nepokretnosti koje su upisane u Katastar nepokretnosti (kao nepokretne stvari i stvarna prava na nepokretnosti) u skladu sa odredbama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl.list RCG",br.29/07 i "Sl.list CG",br.73/10...17/18).

Kako je odredbama člana 4 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl.list CG",br.36/13), propisano da se pod prometom nepokretnosti smatra se svako sticanje prava svojine na nepokretnosti u Crnoj Gori, to je i sticanje prava zajedničke svojine, odnosno prava susvojine na nepokretnosti, predmet oporezivanja porezom na promet nepokretnosti.

Sticanje posebnih djelova nepokretnosti po osnovu prestanka susvojine ili pri diobi nepokretnosti, do iznosa vrijednosti suvlasničkog dijela, odnosno zajedničke svojine prije prestanka susvojine, odnosno diobe, je, prema odredbama člana 12 Zakona, oslobođeno plaćanja poreza na promet nepokretnosti.

Broj: 03/2-9957/2-18
Podgorica, 06.jun 2018. godine

Prema odredbama člana 4 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl.list CG", br.36/13) predmet oporezivanja je promet nepokretnosti (zemljište i građevinski objekti), odnosno svako sticanje prava svojine na nepokretnosti, dok je odredbom člana 7 stav 1 navedenog zakona, utvrđeno da je obveznik ovog poreza sticalac nepokretnosti. U slučaju kada se stiče pravo susvojine na nepokretnosti, obveznik poreza na promet nepokretnosti je svaki sticalac nepokretnosti srazmjerno svom dijelu.

Dakle, kupac stana je obveznik poreza na promet nepokretnosti, dok je prodavac jedino u obavezi da izmiri eventualno neplaćeni porez na nepokretnosti koji je utvrđivan rješenjima jedinice lokalne samouprave za godine u kojima je bio vlasnik predmetnog stana.

Broj: 03/2-9637/2-18
Podgorica, 06.jun 2018.godine

U nadležnosti Poreske uprave Crne Gore su poslovi utvrđivanja, naplate i kontrole poreza na promet nepokretnosti.

Obaveza plaćanja i način obračuna poreza na promet nepokretnosti uređuje se odredbama Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl.list CG", br.36/13). Prometom nepokretnosti smatra se, saglasno odredbama člana 4 Zakona, svako sticanje prava svojine na nepokretnosti u Crnoj Gori. Sticanjem prava svojine na nepokretnosti smatra se kupoprodaja, razmjena, nasljeđivanje, poklon i dr. Nepokretnostima, prema odredbama člana 5 ovog Zakona, smatraju se zemljište i građevinski objekti. Obveznik poreza na promet nepokretnosti je sticalac ovih nepokretnosti. Porez na promet nepokretnosti se plaća po stopi od 3% na poresku osnovicu koju čini tržišna vrijednost

nepokretnosti u trenutku njenog sticanja. Poreska obaveza nastaje danom zaključenja ugovora, odnosno drugog pravnog posla kojim se stiče nepokretnost. Poreski obveznik je dužan da podnese poresku prijavu (obrazac PR-OPPN) nadležnom poreskom organu (prema mjestu gdje se nepokretnost nalazi). Poreski obveznik poresku prijavu podnosi neposredno ili putem pošte. Uz poresku prijavu poreski obveznik podnosi ugovor, odnosno drugu ispravu o sticanju nepokretnosti. Svaki nasljednik nepokretnosti dužan je da podnese poresku prijavu i kada ispunjava propisane uslove za poresko oslobođenje kao nasljednik prvog nasljednog reda u odnosu na davaoca nepokretnosti. Porez na nasljeđe utvrđuje se rješenjem nadležnog poreskog organa, pa se i pravo na poresko oslobođenje (kada su za to ispunjeni propisani uslovi) utvrđuje rješenjem. Činjenično stanje od uticaja na postojanje i visinu poreske obaveze u svakom konkretnom slučaju, na osnovu pruženih dokaza, cijeni nadležni poreski organ (prema mjestu gdje se nepokretnost nalazi).

Dakle, ako se nepokretnost nalazi u Danilogradu, upućujemo Vas da se zahtjevom obratite Poreskoj upravi CG- Područna jedinica Podgorica –Ekspozitura Danilovgrad- Danilovgrad, Ul. Sava Burića bb., kontakt tel. +382 20 810 095. Obrazac Prijave za obračun poreza na promet nepokretnosti (PR-OPPN) nalazi se portalu Poreske uprave [www.poreskauprava@gov.me] u okviru odjeljka "biblioteka-obrasci".

Poslovi utvrđivanja, naplate i kontrole poreza na nepokretnosti (imovinu) su u nadležnosti jedinica lokalne samouprave (opština) na čijoj teritoriji se nepokretnost nalazi.

Obaveza plaćanja i način obračuna poreza na nepokretnosti uređuje se odredbama Zakona o porezu na nepokretnosti ("Sl.list RCG", br.65/01...69/03 i "Sl.list CG", br.75/10...44/17). Porez na nepokretnosti plaća se na nepokretnosti koje se nalaze na teritoriji Crne Gore. Nepokretnosti, u smislu odredbi ovog Zakona, su zemljište, građevinski objekti (poslovni, stambeni, stambeno-poslovni i drugi objekti) i posebni djelovi stambene zgrade (stanovi, poslovne prostorije, podrumi, garaže, odnosno garažna mjesta i dr.). Obveznik poreza na nepokretnosti je vlasnik nepokretnosti upisan u katastru nepokretnosti, odnosno drugoj evidenciji nepokretnosti na dan 1. januara godine za koju se porez utvrđuje. Period za utvrđivanje poreza na nepokretnosti je kalendarska godina. Porez na nepokretnosti utvrđuje se rješenjem nadležnog organa lokalne uprave (opštine) do 30. aprila tekuće godine. Vlasnik nepokretnosti dužan je da, u roku od 30 dana, od dana sticanja nepokretnosti, nadležnom organu lokalne uprave (opštine) podnese poresku prijavu za utvrđivanje poreza na nepokretnosti za tu godinu.

Dakle, po pitanju poreza na imovinu (po osnovu vlasništva na nepokretnosti), upućujemo Vas da se zahtjevom obratite: Opština Danilovgrad, Danilovgrad, Trg 9.decembra bb., kontakt tel. +382 20 812 101, e-mail: [sodanilovgrad@t-com.me].

Opšta registracija i prijava zaposlenih lica (stranci)

Broj: 03/2-10562/2-18

Podgorica, 06.jun 2018. godine

Zakon o strancima ("Sl.list CG",br. 12/18) u članu 66 propisao je da stranac može da radi u Crnoj Gori samo na poslovima za koje mu je izdata dozvola za privremeni boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i samo kod onog poslodavca koji ga zapošljava. Poslodavac može da rasporedi stranca samo na poslove za koje mu je izdata dozvola za boravak i rad, odnosno potvrda o prijavi rada.

Dakle, na osnovu navedene zakonske odredbe zaključujemo da stranac ne može u Crnoj Gori da zaključi ugovor o djelu sa drugim poslodavcem, jer je decidno propisano da stranac kome je izdata dozvola za privremeni boravak i rad može da radi samo kod onog poslodavca koji ga zapošljava, tj. samo kod onog poslodavca koji je dao pisanu ponudu za zapošljavanje tog stranca na određenom radnom mjestu i samo na poslovima za koje mu je izdata dozvola za boravak i rad, odnosno potvrda o prijavi rada.

Broj: 03/2-10846/2-18

Podgorica, 06.jun 2018. godine

Zakon o strancima ("Sl.list CG", br. 12/18) u članu 72 propisao je da stranac može pružati ugovorene usluge na osnovu ugovora zaključenog između stranog privrednog društva i pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori za koje se usluge vrše. Isti zakon je u članu 73 propisao da se kao dokazi o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi pružanja ugovorenih usluga prilažu, između ostalog, dokaz da je stranac zaposlen kod stranog privrednog društva i dokaz nadležnog organa njegove države o socijalnom osiguranju.

Na osnovu navedenog zaključujemo da rezidentno pravno lice ne prijavljuje ove strance na obavezno socijalno osiguranje, za razliku od onih stranaca kojima je izdata dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja.

Dostavljanje revizorskih izvještaja Poreskoj upravi

Broj: 03/2-10643/2-18

Podgorica, 14.jun 2018. godine

U članu 32 Zakona o reviziji ("Sl.list CG", br.01/17) propisano da su pravna lica iz člana 29 ovog zakona, dužna da organu uprave nadležnom za poreze dostave izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora o finansijskim iskazima, u papirnoj i elektronskoj formi, najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu poslovnu godinu. Međutim još uvijek nijesu stvoreni tehnički uslovi da se revizorski izvještaj dostavlja poreskom organu elektronskim putem. Shodno tome pomenuti izvještaj za 2017. godinu dostavlja se samo u papirnoj formi područnom poreskom organu na čijoj teritoriji je sjedište pravnog lica čiji su finansijski izvještaji bili predmet revizije.

Poreski zastupnik

Broj: 03/2-9961/2-18

Podgorica, 20.jun 2018. godine

Obligacioni odnosi koji nastaju iz ugovora uređuju se odredbama Zakona o obligacionim odnosima ("Sl.list CG",br.47/08, 04/11 i 22/17). Odredbe ovog zakona, koje se odnose na ugovore, primjenjuju se na sve vrste ugovora, osim ako za ugovore privrednih društava i preduzetnika nije izričito drukčije određeno (ugovori u privredi). Odredbama člana 80 Zakona propisano je da se ugovor kao i drugi pravni posao može preduzeti i preko zastupnika, kao i da se ovlašćenje za zastupanje zasniva na zakonu, opštem aktu pravnog lica, aktu nadležnog organa ili na izjavi volje zastupanog (punomoćje). Prema odredbama člana 81 Zakona, ugovor koji zaključi zastupnik u ime zastupanog lica i u granicama svojih ovlašćenja, obavezuje neposredno zastupanog i drugu ugovornu stranu. Zastupnik, u skladu sa odredbama člana 82 Zakona, ne može prenijeti svoja ovlašćenja na drugog, izuzev kad mu je to dozvoljeno zakonom ili ugovorom. Izuzetno, on to može učiniti ako je spriječen okolnostima da posao lično obavi, a interesi zastupanog zahtijevaju neodložno preduzimanje pravnog posla.

Poreski postupak uređen je odredbama Zakona o poreskoj administraciji ("Sl.list RCG", br.65/01...29/05 i "Sl.list CG",br.73/10...47/17). Saglasno odredbama člana 25 Zakona, poreski obveznik ima pravo da zastupa lične interese pred poreskim organima, sam ili putem svog punomoćnika. Poreski punomoćnik je, u skladu sa odredma člana 4 Zakona, lice koje poreski obveznik pisano ovlasti da u njegovo ime i za njegov račun vodi poslove (dio ili sve poslove) u vezi sa izvršavanjem poreskih obaveza u skladu sa poreskim propisima. Odredbama člana 36 Zakona, propisano je da poresku prijavu potpisuje poreski obveznik ili njegov punomoćnik pod prijetnjom kazne za krivokletstvo.

Dakle, u poreskom postupku je bitno da zastupnik ima ovlašćenje da zastupa poreskog obveznika pred poreskim organom, odnosno da vodi dio ili sve poslove poreskog obveznika u vezi sa ispunjavanjem poreskih obaveza.